

PREDSEDNIK SE JE VNNOVIČ ZAVZEL ZA DEMOKRACIJO

**DELAVSKO PREDLOGO SO PAHNILI
V OZADJE, TODA PREDSEDNIK
UPA, DA BO SPREJETA**

Predsednik Roosevelt je poudaril, da ne stremi po kakšni izpremembi državne oblike ter je svoje nasprotnike po imenu imenoval. — Delavski voditelj je v Beli hiši povedal predsedniku, da je delavstvo razočarano, ker delavska predloga ni bila sprejeta.

MANTEO, N. C., 18. avgusta. — Tukaj se je vršila velika slovesnost ob priliki 350 obletnice rojstva Virginie Dare, prvega otroka angleških priseljencev, ki je bil rojen na ameriških tleh.

Glavni govornik je bil predsednik Roosevelt, ki je pri tej priliki ostro napadal svoje nasprotnike, ki streme po tem, da bi dobila nadvlado nad Ameriko peščica izbrancev.

— Oblika ameriške vlade naj ostane taka kakor je, — je vzkliknil Roosevelt, — jaz si ne želim nobene izpremembe. Vlada večine mora biti ohranjena za zaščito svobode in civilizacije.

Nato je prečital pismo, ki ga je pisal leta 1857 ameriški zgodovinar lord Macaulay nekemu ameriškemu prijatelju. Macaulay je zatrjeval, da ameriška demokracija ne more obstajati ter je pisal: — Če ne bo prevzel vladnih vajeti kakšen Cezar ali Napoleon, bodo v dvajsetem stoletju spremenili barbari vašo republiko v puščavo.

— Ko čitam to pismo, — je nadaljeval predsednik, — se mi zdi, da čitam izjavo Ameriške trgovske zbornice, Liberty League, Deželne zveze tovarnarjev ali pa uredniške članke, ki so bili napisani na povelje gotovih izdajateljev.

WASHINGTON, D. C., 17. avgusta. — Predsednik Roosevelt je rekel včeraj časniškim poročevalcem, da delavska predloga, ki predpisuje minimalne plače in maksimalni delovni čas, še ni mrtva, čeravno so jo nazadnjaki potisnili v ozadje. Predloga je sedaj v rokah zborničnega regulacijskega odseka, ki jo nikakor neče priporočiti, da bi poslanska zbornica glasovala o nji.

V senatu je bilo sprejeta, poslanska zbornica bi jo pa tudi odobrila in sicer v znatno radikalnejši obliki kot jo je odobril senat. Poslanska zbornica bi najbrž glasovala za trideseturni delovni teden.

Časnikarji so vprašali predsednika, če namerava sklicati posebno zasedanje senata.

— To je še veliko vprašanje, — je predsednik smeje odvrnil.

Predsednik predobro ve, da bi kongresniki in senatorji pustili vse vnemar ter takoj odpotovali vsak na svoj dom, če bi količjak slutili, da bo sklicano posebno zasedanje kongresa.

Prijatelji delavstva so zelo ogorčeni, ker skuša zbornični regulacijski odbor vreči delavsko predlogo med staro šaro.

Regulacijski odbor sestoji iz republikancev in nekaterih demokratskih zagrizencev iz južnih držav, ki prav dobro vedo, da bi bila delavska predloga v poslanski zbornici z ogromno večino sprejeta, če bi bila dana na glasovanje.

Včeraj je bil v Beli hiši Sidney Hillman, predsednik "Amalgamated Clothing Workers", ki je povedal predsedniku Roosevelt, da so delavci po vsej deželi strašno ogorčeni, ker delavska predloga še ni bila predložena zbornici. Splošno se je pričakovalo, da bo kongres sprejel predlogo, kajti sedanjí kongres je bil izvoljen na podlagi svečane obljube, da bo napravil konec nesramnemu izkoriščanju delavstva, posebno delavstva po južnih državah.

V Šanghaju je bilo ubitih 1400 civilistov

PREDSEDNIKOV SIN GA BIJE

Francoskega župana je oškropil s šampanjem in ga udaril s šopkom rož po glavi. — Odpotoval brez opravičila.

CANNES, Francija, 18. avgusta. — Kakor vsako leto, se je tudi letos vršila v tujakšnem letovišču "bitka s cveticami". Letoviščniki hodijo oziroma se vozijo po najprometnejši ulici in obmetavajo drug drugega s cveticami.

Včeraj, ko je bilo slavlje na višku, se je pripeljal sem v spremstvu svojega prijatelja Johna Draytona, enoindvajsetletni sin ameriškega predsednika Roosevelta, John Roosevelt. Oba, on in prijatelj sta bila dobre volje.

Ko je župan Pierre Nouvean zvedel, kakšnega gosta je dobilo mesto, se je v družbi mestnih odbornikov podal proti hotelu, v katerem sta mlada Amerikanca najela stanovanje. Srečal ju je pred hotelom, ko sta sedela v avtomobilu. Stopil je k mlademu Rooseveltu, in se mu globoko priklonil ter začel govoriti svoj pozdravni govor.

John Roosevelt ga pa ni dolgo poslušal. Pograbil je steklenico šampanja, ji odbil vrat ter polil skrajno presenečenega župana z zlahno pijačo. Nato ga je z velikim šopom rož udaril po obrazu.

Razposajena fanta sta se nato odpeljala, ne da bi se opravičila.

Johnov spremljevalec Wm. Astor Drayton je nečak Williama Phillipsa, ameriškega poslanika v Italiji.

O LETALCIH NI SE NIČ SLEDU

Kanadski letalec se je pridružil iskalcem. — Dež zadržuje iskanje. Izgubljeni aeroplani se ne zglase.

FAIRBANKS, Alaska, 18. avgusta. — Kanadski letalec Bob Randall je drzno nameril svoj aeroplan proti severu, da poišče izgubljeni aeroplan ruskega letalca Sigismunda Levanevskega in njegovih pet tovarišev.

Medtem ko nizko viseči oblaki pod tečajnikom zadržujejo ostale letalce, je Randall odletel iz Aklavika ter je pristal na Demarcation Point, na meji med Alasko in Kanado.

Radijska poročila naznanjajo, da bo Randall na najsevernejših krajih izpraševal prebivalce, ako so mogoče slišali ali pa videli pogrešani aeroplan. Njegov aeroplan so najeli ruski diplomatski uradniki.

Izkalci smatrajo vsako minuto za dragoceno, kajti zima s svojimi viharji se že bliža. Znaki dolgih noči se že poznajo in celo v Fairbanksu, ki je oddaljen od severnega tečaja 1400 milj.

Letalci ne prejemaajo od izgubljenega aeroplana nobenega glasu. Zadnjikrat se je Levanevski oglašil v soboto dopoldne, ko je preletel tečaj.

Mattern pravi, da bo v Levanem morju poiskal kako le dno ploščo, kjer bi mogel pristati in bo skušal sodelovati z ruskimi ledolomci.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

DEMOKRATSKA VLADA V PARAGVAJU

BUENOS AIRES, Argentina, 17. avgusta. — Paragvajska vlada je sledila zgledu Bolivije ter opustila vladno obliko narodnega socializma in naznanila, da bo vlada republikanska z ustavnim zastopstvom.

Začasna vlada je naznanila, da hoče samo vzdrževati mir in red ter pripraviti deželo na splošno volitve.

Novi začasni predsednik dr. Felix Paiva, ki je dekan juridične fakultete, je visoko spoštovan v civilnem življenju in je že pred več leti izstopil iz javnega življenja. Bil je podpredsednik, ko je bil predsednik Manuel Gondra. Ko je bil v revoluciji Gondra strmo glavljen, Paiva ni hotel prevzeti začasnega predsedniškega mesta ter se je umaknil v zasebno življenje.

Polkovnik Ramon L. Paredes, ki je v petek vodil vstajo, je razglasil, da je bil pogla-

vitni namen vstaje obnoveitev ustave iz leta 1870.

Ko je bil predsednik general Franco obveščen, da je armada prevzela v deželi oblast, je odločil svoje ministre, je podpisal svoj odstop ter se je umaknil v vojaško akademijo.

Franco je zavrnil celo ustavo ter vpeljal državni socializem. Tega koraka pa ni mogel opravičiti kot ustavni predsednik.

Nova vlada je naznanila, da hoče uveljaviti vse ustavne pravice, katere določa ustava iz leta 1870. S Francovo vlado posebno ni bil zadovoljen srednji razred. Paragvaj je poljedeljska država, kjer imajo bogatini vso zemljo v svojih rokah, peoni pa, ki jim zemljo obdelujejo, žive v največji revščini. Franco pa teh zemljišč ni hotel zapleniti in jih razdeliti med kmete in vsled tega s svojo vlado tudi ni uspel.

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Fašisti počivajo in dovažajo vojni material. Republikanski listi zatrjujejo splošno ofenzivo.

SALAMANCA, Španija, 18. avgusta. — Fašisti so v treh dneh svoje ofenzive proti Santandru zavzeli 20 vasi, vjeli 2000 baskiških vojakov ter zaplenili velike zaloge municije. Ujetniki so večinoma Asturci iz Avilesa in Gijona.

Fašisti so zavzeli 300 kvadratnih milj, večinoma goratega ozemlja.

Zgodaj zjutraj so fašisti zavzeli mesto Reinosa, ki je le malo poškodovano, kakor tudi velika tovarna, ki je izdelovala topove za ladje. V tovarni so fašisti dobili 40 težkih topov, ki so bili skoro dogotovljeni.

Baski so razstrelili most čez reko Ebro, toda fašisti so ga reko postavili lesenega in sedaj prodirajo dalje po dolini ter so tudi že zavzeli nekatere višine proti severu. Republikanci so pri Reinosi izgubili šest tankov, pri Puerta del Eudo pa pet.

Na fronti pred Santandrom, Španija, 18. avgusta. — Na glo prodiranje fašističnih čet proti Santandru je bilo začasno vstavljeno, da dobe vojaki počitek in bodo za njimi poslani težki topovi in vojaške zaloge.

Fašistični častniki pravijo, da se bo pet armadnih oddelkov, katerih trije prodirajo od juga, dva pa od zapada, v dveh tednih združilo v Santandru.

Prebivalci, ki so zbežali z Reinosa, so se po zavzetju pričeli vračati ter so s hiš razobešili fašistične zastave. Več ulic so imenovali na čast generala Franca.

MADRID, Španija, 18. avgusta. — Listi raznih strank priitkajo na republikansko vlado, da prične ofenzivo na vseh frontah, da olajša fašistični pritisk na Santander.

"Naši tovariši v Santandru so sedaj boljše opremljeni, da se morejo postaviti proti sovražni ofenzivi, kot pa tedaj, ko so fašisti pričeli napadati Bilbao," pravi nek list.

"Navzile temu pa moramo rešiti Santander s tem, da pričemo veliko ofenzivo ali pa celo vrsto napadov na vseh frontah, da prisilimo fašiste, da odpokličejo vojake izpred Santandra, kot smo napravili z našo ofenzivo proti Brunete.

"Prisilimo upornike, da se bojujejo tam, kjer hočemo mi, ne pa pri Santandru, kamor je zaradi oddaljenosti vladne

KITAJSKA ARMADA JE DOBILA ZADNJE DNI VELIKA OJAČENJA

SANGHAJ, Kitajska, 18. avgusta. — Vedno več kitajskih vojakov prihaja pred Šanghaj ter utrjuje svoje postojanke v namenu, da z močnim udarcem poženejo Japonce v morje. Bitka za Šanghaj se že nadaljuje šesti dan, ne da bi boji nekoliko ponehali. Do sedaj je bilo v Šanghaju že ubitih 1400 civilistov.

Medtem ko je ponoči streljanje nekoliko ponehalo, so japonske bojne ladje pod vodstvom poveljniške ladje Izumo zgodaj zjutraj pričele obstreljevati kitajske postojanke ob reki Vangpu.

Kitajski topovi so takoj pričeli odgovarjati s svojih postojank, ki so bile utrjene ponoči v Putungu onstran Vangpua.

Dva japon-ka letalca sta se dvignila in krožila nad Putungom, da poiščejo nove kitajske artilerijske postojanke.

V bojih za Šanghaj je udeleženih okoli 100,000 vojakov ob reki Vangpu, od izliva v reko Jangce pa do Šanghaja. Kitajci imajo na tem kraju štiri divizije, ali okoli 70,000 vojakov. Njihovo število pa stalno narašča, kajti z juga prihaja vedno več vojakov.

TIENTSIN, Kitajska, 18. avgusta. — Nek visok japonski častnik je zanimal poročilo iz Nankinga, da so Kitajci pri Nankovu izvojevali veliko zmago. Toda vsled pičlih japonskih poročil izpred Nankova je mogoče sklepati, da Japonci ne morejo nikamor naprej, kajti prelaz pri Nankovu more braniti tudi majhna peščica vojakov.

Japonci pošiljajo močne vojaške oddelke iz Peipinga in Tientsina proti Nankovu. Japonska armada v severni Kitajski šteje sedaj 65,000 mož in bo proti koncu meseca štela 100,000 vojakov.

ŠANGHAJ, Kitajska, 18. avgusta. — Močne razstrelbe so pretresle središče francoske koncesije, kamor so padali izstrelki kitajskih in japonskih baterij.

Neznano število tujcev in Kitajcev je bilo ubitih. Med streljanjem japonskih bojnih mogoče poslati pomoč z drugih front."

ALŽIR, Afrika, 18. avgusta. Kapitan španskega parnika Conde de Abasolo je rekel, da je njegov parnik torpediral nek italijanski rušilec blizu italijanskega otoka Pantelleria, sredi med Sicilijo in Tunizom. Več njegovih mornarjev je bilo ubitih, 17 jih pa še vedno pogrešajo.

Kapitana in 23 njegovih mornarjev je rešil angleški parnik City of Wellington in jih je pripeljal v Alžir.

POGREŠANIM LETALCEM NA POMOČ

TORONTO, Kanada, 18. avgusta. — Poznani kanadski letalec Herbert Hollick-Keynon je odpotoval v New York, kjer se bo pridružil polarnemu raziskovalcu siru Hubertu Wilkinsu, ki bo tudi poletel na sever, da išče ruske letalce.

Hollick-Keynon pravi, da bosta iz New Yorka naravnost odletela proti severu ter bosta v četrtek dospela do Aklavika, od koder bosta pričela preiskovati polarne kraje.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

225 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in Kanado	\$7.00
Na pol leta	\$3.50
Na četrt leta	\$1.50

Advertisement on Agreement

Upisni brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naslani, da hitreje najdemo naslovnik.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" lahja vsaki dan tveganje nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

MUSSOLINIJEVI NAKLEPI

Angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain in laški diktator Mussolini sta si zadržala v privatnih pismih medsebojno prijateljstvo, in zdi se, da je nastal v evropski diplomatskih homotijah povsem nov položaj.

Francoski socialistični list "L'Oeuvre" je nadavno objavil zelo značilen članek o predlogih, ki jih je stavil Mussolini Hitlerju. Predlogi se tičejo likvidacije fašistične pustolovščine na Španskem.

Mussolini je baje poslal na Špansko svoje najboljše štabne častnike, ki naj prešturajo, koliko pomoči še potrebuje Franco, da bo že vsaj do zime izvojeval zmago nad španskimi vladnimi četami.

Laški štabni častniki so ugotovili, da potrebuje Franco še petnajst divizij.

Mussolini jih bo poslal deset, če jih bo poslal Hitler pet.

Mussolini predlaga, naj dobijo Nemčija in povračilo španske železne in svinčene rudnike, Italija pa znamenite rudnike živega srebra v Almadenu.

Hitler pa s tem predlogom ni bil zadovoljen, vendar češar je začel Mussolini mešetariti z Anglijo. Malo nerodno mu je bilo, toda lisjak si zna pomagati iz zagate.

Da bo stvar čitateljem bolj umljiva, je treba nekaj pojasniti.

V času, ko so v Angliji kronali novega kralja, so bili Lahi na Španskem neusmiljeno tepeni. Angleški časopisi so na dolgo in široko poročali o tem porazu in se seveda norčevali iz italijanskega "junastva".

V Mussoliniju je vzklopela sveta jeza. Vsem laškim časnikarjem je zapovedal, naj nemudoma odpotujejo iz Anglije ter prepovedal laškemu časopisju pisati o Angliji. Italijani, ki so tiste dni čitali laške dnevnike, niso opazili v njih o Angliji niti besede. Za Italijane Anglija sploh ni več obstajala.

Toda to ni dolgo trajalo. Ko je pokazal Hitler Mussoliniju fige, je bilo laškemu časnikarjem naročeno vrniti se v Anglijo in vršiti svoje delo kot se ga vršili pred nesrečnim laškim porazom. S tem je dal Mussolini Angliji doždevno koncesijo, ki ga ni veljala niti počenega centesima.

Tak je položaj danes. Mussolini je obrnil Hitlerju hrbet in segel v roko angleškemu ministrskemu predsedniku Chamberlainu.

Pri vsem tem se pa ne ve, če bo šam poslal Francu na pomoč vseh petnajst divizij. Dvomljivo je namreč, da bi jih Anglija poslala pet, ker se je Hitler premislil.

Mogoče je pa tudi in zelo verjetno obenem, da se je Mussolini naveličal fašistične pustolovščine na Španskem.

TRIJE MRTVECI V VODNJAKU.

Kmetovalec Karl Ingol iz Schoenemarka v Nemčiji se je spustil v neki vodnjak, da bi izvršil neko popravilo. Njegov 21-letni sin je opazil, da so plini v vodnjaku omamili očeta in je hitro splezal tudi sam v globino, da ga reši. Tudi on je postal žrtev plinov. Da bi rešil očeta in brata, se je spustil v vodnjak še drugi starejši sin, a tudi ta ni mogel opraviti ničesar. Šele po dolgem naporu so mogli sosedje vse tri mrtve spraviti iz vodnjaka.

STRAŠNO BORBO NA ŽIVLJENJE IN SMRT

je moral te dni prestati neki domaćinski fantek, ki ga je na obrežju Njellele Rivera napadel krokodil. Zverina je otroka zgrabila za noge in zavlekla globoko v vodo. Deček pa se je tako obupno branil, da se mu je posrečilo obvladati krokodila: porinil je prste tako globoko v nosnice zverine, da je ta popustila in se je deček, dasi močno ranjen, vendarle rešil.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Igra na Daljnem iztoku.

V življenju je že tako urejeno, da skoro nikdar ne ostane en dogodek čisto osamljen. Nekaj enakega ali podobnega se dogaja tukaj in tam, včasih blizu, včasih daleč narazen.

Če pogledate na zemljevid, boste zapazili, da ste Evropa in Azija ena celina. Niste torej ločeni, kakor ostali trije deli sveta. In zato je zanimivo, da ste se našli dve podobni igri vsaka na svojem koncu.

Evropa se konča v Španiji — imamo sicer še malo Portugalsko, ki pa ne šteje dosti — Azija pa se razširi. Med vsemi različnimi narodi Azije so najbolj poznani in daleč najbolj številni — Kitajci. Španci — Kitajci — tako daleč narazen, tako različno vse in vendar dokaj podobnosti. Oba naroda sta nekako zaostala in vsled tega oslabela. Oba želita popraviti, kar je zamujenega. A oboje je prehitela pri njihovem delu enaka usoda: v Španijo se je zavlekel laški fašizem, na Kitajsko pa japonski.

Japonska — pred dobrimi sedemdesetimi leti je bila zaostala vsaj za en tisoč let. Potem se je na naglo modernizirala, začela posnemati Evropo v njenem dobrem in slabem — dohitela je vse in danes je v marsičem celo bolj moderna kot Evropa. Vzamem samo industrijo. Pri vsakem koraku napetite na izdelke: delano na Japonskem. Torej tam delano, sem pripeljano — prehajalo je iz rok v roke, a vendar je konec konca tako poceni, da se človek čudi. Japonski industrijski izdelki preplavljajo ves svet.

Japonska je na otokih, kakor Anglija. Njena bodočnost pa bi mogla biti samo na celini. Pokazala je svoje prave karte leta 1905, ko je Rusija hotela, da postane sila na Tihem oceanu. Po dograjenih sibirski železnici je iskala najprej dobre, leda proste luke. Zavarovala se je s trdnjavami in začela graditi mesto Dalni.

Hiše, cerkve, šole, vse se je postavljalo po načrtih. Ko je bilo že skoro gotovo, je izvala Japonska znano vojsko, v kateri ni mogla Rusija pokazati svoje sile. Po suhem je bila le ena železnica, na kateri so rabili celo brzovlaki po štirinajst dni, predno so prišli iz Leningrada ali Moskve v Vladivostok ali Dalni. Po morju je spravila svojo mornarico skoro okoli vsega sveta in ko je prišla tje, je bila seveda skoraj brez vsake moči. Japonci so jo počakali v svojem domačem morju in uničili.

S tem se je začela igra Japonske. Pobralla je ozemlja in ga obdržala. Nekaj let kasneje so vzeli Korejo. Ko so vse uredili so šli dalje, porabili zmožnosti v Evropi in podjarmili Mandžurijo. Potem so se spravili na Mongolijo in so zrinili svoje meje tako visoko, da je konec sibirske železnice tekel prav ob njihovi meji. Rusom ni kazalo drugega, kakor prodati jo in graditi drugo.

Vsa ta ozemlja so bila po imenu pod Kitajsko. Kitajci niso radi videli, kako jim sosed trga kos za kosom, a pomagati si niso mogli. Bili so primeroma tako, kakor Abesinci proti modernemu oboroženju Italiji.

Rusiji ni ugajalo, da se Japonska utrjuje na celini. Vedela je čisto dobro, kaj misli Japonska: obdržati vso iztočno Sibirijo z neizmernim bogastvom in potisniti Ruse proti Uralu.

V ti igri, ki se je vršila posebnost življenja deset let, smo imeli priliko videti, kakor se igra na daljnem iztoku.

njem posameznika, ampak z celimi narodi. Da je Rusija pri svojem ogromnem delu zaostala samo za dve leti, pa bi bili Japonci izvršili svoj načrt. Slo je tako: Japonska je imela preveč opravka s prejšnjim jarmljenim ozemljem, da bi se bila mogla dovolj dobro pripraviti na vojsko z Rusijo. Ali Rusija je kljub vsem težavam prehitro uspevala in utrjevala svoje pozicije. Samo dve leti kake posebne krize v Rusiji, pa bi bila izguba cele vzhodne Sibiri neizogibna.

Večkrat ste čitali zadnja leta o kakih mejnih spopadih med Rusijo in Japonsko. Vse to je bila namenjena igra od strani Japonske, da preišče, v koliko je Rusija pripravljena.

Japonci imajo dokaj dosti skupnega z Lahi. Vedno računajo, kako bi na kak zvit način prišli do svojega. Ko so videli, da je bila Italija uspešna v Abesiniji, so tudi oni sklenili svoj načrt. Kako tudi ne? Koga bi se bali? Če je Italija pokazala zobe vsi Evropi, ko jo imajo vendar pred pragom, zakaj bi ne storila tega Japonska, ko je vendar na tisoče milj do vseh nevarnih sosedov.

Edino nevarna bi mogla biti Rusija. Ali se spomnite pakta med nacijsko Nemčijo in Japonsko, po katerem boste obe državi delale proti komunizmu? To se pravi: ko bo Japonski grabili in ropali, kakor so Lahji v Abesiniji, bo Nemčija pazila na Ruse in jih držala doma.

Igra na Daljnem iztoku bi bila več ali manj osamljena, ko bi ne bilo velike misli, radi katere se vrši ta boj. Povsem kar naravnost: komunizem proti vellekapitalizmu, delavske pravice proti privilegiranim stanovom. Ena in tista igra, kakor v Španiji. Zakaj vedeti moramo, da Japonska radi tega prodaja svoje izdelke tako poceni na svetovnih trgih, ker njeni delavci dobe take plače, ki ne predstavljajo v Ameriki niti beraškega dara. Velekapital se zajeda v Kitajsko, da pride poceni do surovin in — delavcev.

Rusija je vpeljala svoje ideje v svojo severno Kitajsko. Zraven pa učila in organizirala ljudi. Posledica tega je, da je danes Kitajsko bolj pripravljena, kakor kdaj prej. In če je Japonska mislila, da pojde grabenje kar nalahko, kakor v preteklosti, bi rekli, da se je enkrat zmotila. Zakaj precejšen del Kitajske je danes organiziran in — oborožen. Za Kitajsko stoji Rusija, za Japonsko evropske fašistične države. A ne same. Imajo tihe zavezničke in dogodit se zna, česar smo se bali v Španiji: da se razvrti boj na vse strani.

Kar se zna zgoditi iz igre na Daljnem iztoku je to: Kitajci se bodo s pomočjo Rusije upirali na vse mogoče načine. So že pokazali, da ne mislijo pustiti razdiranja svoje velike države, kakor v preteklosti. Japonska je igro začela najbrž enkrat preveč. Vselej ji je šlo po sreči v preteklosti, danes pa iz gleda, da pojde malo drugače.

Nastane problem: če se Japonska umakne, prizna s tem svoj poraz. A ne samo to. Japonska ima na azijski celini mnogokrat večje ozemlje, kakor je doma. Tam je nastavila svoje privržence, ki skrbijo za red in mir, dokler je ona močna. Močna pa je le tako dolgo, dokler živi.

Če ji ne pojde po sreči: ali bo Japonska pripravljena, da izgubi polagoma vse, kar je pridobila v zadnjih štiridesetih letih? Kdor pozna vellekapital in njegove navade, tisti bo rekel, da ne. Torej ne preostane drugega, kakor boj v vedno večjem obsegu.

Tisti, ki vodi Kitajce in jih zalaga z vsem potrebnim je — Rusija. Ne samo z orožjem, ampak tudi s potrebnimi ljudmi, posebno s častniki, mehaniki in letalci. Prej ali slej vtegne priti radi tega do nakrižja med Rusijo in Japonsko. Rusija se ne bo podala, kakor v preteklosti, ko se je morala. To pa pomenja vojsko.

kel, da ne. Torej ne preostane drugega, kakor boj v vedno večjem obsegu.

Tisti, ki vodi Kitajce in jih zalaga z vsem potrebnim je — Rusija. Ne samo z orožjem, ampak tudi s potrebnimi ljudmi, posebno s častniki, mehaniki in letalci. Prej ali slej vtegne priti radi tega do nakrižja med Rusijo in Japonsko. Rusija se ne bo podala, kakor v preteklosti, ko se je morala. To pa pomenja vojsko.

S tam pride na površje najprej Nemčija, ki ima dogovor z Japonsko. Nemčijo bi podpirala pred vsem Italija in Anglija. Ne smemo pozabiti, da ima Anglija poleg drugega v Aziji tudi Indijo, ki po številu prebivalstva le malo zaostaja za Kitajsko. Indija je moč za Anglijo. Ali bi ne bilo nevarno, da se nov nauk začne razširati od severa tudi doli proti Indiji, ki je vse kaj drugega kot zadovoljna z angleškim gospodarstvom?

Anglija se izkusa že dolgo približati Nemčiji, ne zastran tega, da bi ji pomagala, ampak da ustvari na evropski celini zopet eno tako balanco, kakor je bila pred svetovno vojno. Nemčija, Avstrija, Italija v eni zvezi, v drugi pa Francija in Rusija. Anglija je bila čisto zunan, se imela dobro in gospodarila vsem. Vedno je znala urejevati svetovne zadeve tako, da ni bil nikdo prevelik.

Če bi Kitajska začela zmagovati, bi s tem rastle vpliv Rusije. In ne samo to. Poraz Japonske bi postavil Rusijo na prvo mesto — pred Anglijo.

Kdor pozna Anglijo in njeno politiko, tisti ve, da bo storila vse, da se kaj takega ne zgodi. In prvo bi bilo, da se zveže z Nemčijo. Zraven tega pride še tretja država, ki bi takoj pomagala pri ti zvezi. In ta je — Poljska.

Poljaki niso zadovoljni s tem, kar imajo. Njim diši pred vsem bogata Ukrajina. Seže doli do Črnega morja. Ima mogoče kakih šest deset milijonov ljudi. Ukrajina diši tudi Nemcem. Ampak Poljake že poznamo toliko, da bi na en ali drugi način odškodovali Nemce, če bi dobili oni Ukrajino. Pred vsem bi bili veseli, če bi Čehoslovaška postala nemška pokrajina.

Da bi bilo težko pri takih zvezah ostati nevtralen, je razumljivo. In imeli bo ponovno svetovno vojno.

Rusija ima zavezničko Francijo. Kaj bi ta storila v slučaju take vojne, je vprašanje. Če bi bila Anglija v zvezi z Nemčijo, bi Francija ne mogla napasti zadnje, ker bi s tem delala proti Angliji. Izgleda danes tako, kakor da bi morala ostati nevtralna.

A Španci? Do danes je igrala prvo karto. V trenutku, ko se je začela igra na daljnem iztoku, je Španija nekje v zadnjih vrstah. Polagoma jo bodo pustili eni in drugi in Španci bodo vodili svoje račune kar sami med sabo.

Lahko je mogoče, da za enkrat iz vsega tega ne bo nič. Diplomacija zna pritiskati na ene in druge tako, da se bo napravil nekak mir. Ampak vse to bo samo začasno. Zakaj problem z Japonsko je tak: sama zase, kakor je, ne more živeti. Dežela je preoblikovana. Splošno stanje ljudstva jako slabo. Ali mora počiti, ali poginiti. In pok ne more iti drugam, kakor v smeri proti Kitajski in Rusiji.

Čudna je igra usode. Na Španskem se koljejo že nad leto dni. Italija in Nemčija ste javno priznale, da pomagata reakcionarjem, na drugi strani je prav tako znano, da poia-

Peter Zgaga**GOVORNIKI**

Govorniki so ljudje svoje sorte.

Nekoč sem poslušal slovenskega govornika v Slovenskem domu v Brooklynu. Celo uro je govoril. Ko je ploskanje pomehalo, sem stopil k njemu za kulise in mu povsem resno rekel: — Pet dolarjev ti dam,

ga Rusija lojalistom. Ne samo Rusija, tudi Francija in druge države, seveda kolikor mogoče tako, da se ne vidi. Vsak dan te vojske je bila nevarnost, da se razširi po Evropi. A izgleda tako, kakor da se drug drugega boji. Vsaj do danes je ostalo le samo pri besedah in rožljanju.

Vojna med Kitajsko in Japonsko je pa druga stvar. Je sicer daleč proč, skoro na drugem koncu sveta. Ima pa v sebi zrno, ki je skupno vsem.

Če se iz vojne med Kitajsko in Japonsko razvije svetovni ples, se človek nehoti vprašati: kako bi se vse to končalo? Kdo bo zmagal?

Zmaga v nekdanjem pome-mu besede bi ne bilo več. Rusije ni mogoče premagati, enako ne Anglije. Obe je mogoče skrečiti, razkopati, toda premagati ne. V splošnem bi rekli, da bi zmagala Rusija, če drugače ne, vsaj moralno. Ona zastopa gospodarske ideje, ki so skupne vsaj štirim petinam vseh ljudi na svetu. Lahko je mnogo takega, kar človek ne odobrava. Toda princip: enake pravice vsem, je tako velik in pravičen, da človek lahko marsikaj preze.

Čuden je a vse. Včasih mislimo, da je velik. Pa pridejo dogodki čisto na drugi strani sveta, a so tako znani in domači, kakor bi jih srečali na hišnem pragu.

Kaj bo pa v takem konfliktu storila naša Amerika? Vsa naša dosedanja politika je obsojalna Japonske, ki so lomili vse dogovore, kakor Hitler v Nemčiji. Ampak da bi šla dejansko s Kitajci ali Japonci, kakor je šla v svetovni vojni z zaveznicami, to je izključeno. Dasi ima Amerika velike gospodarske interese v Aziji, bi se vendar dejansko ne vrgla ne z eno ne z drugo stranko.

Rekel bi, da bi rajši pomagala Rusiji, ker je Japonska kolikor toliko tudi nevarna Ameriki. Mi imamo Havajsko otočje in potem prav ob Aziji Filipine. Ti so dobili sicer samostojnost in neodvisnost, ki bo popolna v nekaj letih. Zdaj si pa nekaj pripovedujejo, da to ne dobro zanje in da bi bilo boljše, če ostanejo še nadalje pod varstvom naših držav.

Vzrok? Japonci gledajo na vse strani in pobirajo vse, kar se da. Ni tako slabe kosti, da jim ne prišla prav. Filipini so bogati in lepi. Havajsko otočje je pa skoro pravi raj. Japoncem bi se jako prileglo.

Da imamo velike vsote dovoljene od naše vlade za gradbo novih ladij, ni vzrok Evropa, ampak Japonska.

Pravijo, če se od volka meni, pa pride. Tudi o vojnih nevarnostih se toliko piše in razpravlja, da bi navsezadnje ne bilo ničesar čudnega, če res neke počti. Eno je gotovo: stari red in krivice ne pojdejo tako izlepa iz tega sveta. In kakor človek gleda in računa, ne more niti misli, da se nekaj le pripravlja. Polagoma sicer, a gotovo. Tisti, ki nimajo, hočejo svoje. Izlepa ne bodo stili. Torej ne preostane drugega, kakor izgrda — to je z vojsko.

prijatelj, če mi poveš, o čem si govoril.

— Kaj me nisi poslušal! — se je začudil. Odvrnil sem mu, da sem ga napeto poslušal celo uro, da pa ne vem, o čem je govoril. — Torej povej mi, — sem ga pozval. Še nikdar nisi tako lahko zaslužil petih dolarjev. Vem, da ga je mikala nagrada, toda možak mi resni ni mogel povedati vsebine svojega govora.

Govorniki namreč niso taki kot smo mi navadni ljudje. Vzvišeni so nad nami. Kadar začno mlattiti svojo slamo, se ne more nihče meriti z njimi.

V društveni dvorani nastane nemir. Udeleženci se glasno pogovarjajo, nekateri celo kriče.

Predsednik tolče s kladivom po mizi in zapoveduje: — Mir! Toda, kdo se zmeni za njegovo zapoved?

Treba je govornika, ki vstane in pravi:

— V očigled dejstev, da smo se zbrali v očividnem namenu demokratičnih ciljev ter njih izvršitve, bi se usodil opozoriti cenjene navzoče, da zborovalnica nikakor ni hlev, v katerem se živina pogovarja, ampak da smo ustvarjeni soglasno z naravnimi zakoni ter podvrženi postavam in odredbam. In sklicujoč se na odredbe in pravila, bi bilo navzočim prepotrebno položiti na srce naomajno dejstvo, naj ne nigaajo z nemirnim ustnim delom telesa, ko je molk zapovedan.

Po teh besedah bo v dvorani vse utihnilo, kajti vsi bodo premisljevali, kaj pravzaprav jim je govornik povedal.

Na konferenci zastopnikov narodnostnih manjšin je neki italijanski podrepanik takoie odgovoril na vprašanje, kdaj se bodo primorski Slovenci iznebili italijanske jarma: —

— "29. člen ustave Lige narodov določa, sklicujoč se na 11. točko mirovne pogodbe, in 5. člen pogodbe, sklenjene v Rapallu odnosno v Santi Margheriti, da se ne sme "status quo" oziroma "status quo ante" pod nobenim pogojem brez dovoljenja poslaniškega sveta minimizirati, pač pa vzdrževati zavarovanje manjšin na temeljnem geslu samoodločevanja narodov, kot je to storila italijanska vlada, posluhujoč se prednosti velikega zavezništva in smatrajoč potrebo uvaževanja nekulturnosti takozvanega slovenskega odnosno jugoslovanskega naroda ob kraj, preko in za Sočo."

Zdaj pa vzemi svinčnik, prijatelj, in na podlagi te izjave izračunaj, kdaj bodo primorski Slovenci svobodni.

Govorništvo je velik dar, in blagor mu, ki ga ima.

Prijatelj, če prideš proti jutru nekoliko natreskan domov, nikar, za božjo voljo, ne reci svoji ženi: — Malo preveč sem pogledal v kozarec.

To bi bilo usodno zate.

Raje stopi na sredo kuhinje, položi levico na sree, s palcem desne roke se pa opri na mizo in začni govoriti:

— Upoštevajoč odpravo 18. amendmenta in njegove stoddstvene vsebine, sem svest si svojih državljanskih pravic, preiskusal uspešnost referenda v šestintridesetih državah ter z njim dobljeno večino, sklenil dokazati kulturnem vesoljstvu, da v okrilju Združenih držav fermentacija ni na robu propada, kot so to dokazovali suhaški apostoli dolgih šestnajst let.

Tako ji zagodi, prijatelj, pa boš imel mir do jutra in še jutraj pol ure, ko bo tvoja zbegana boljša polovica molila za tvojo zdravo pamet pri maši, ki jo je plačala sveti Katarini na čast.

Naročniki!

Patite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: —

8:15:37

TO Pomeni, da vam je naročnina potekla 15. avg. 1937

Poljiti pravčasno, da nam prihranite nepotrebno dolgo pošiljanje splošnih.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

TRINERJEVA ANGELICA TONIKA
IZBORNA ŽELODČNA TONIKA za POLETNE MESECE
Pri lekarnah ali pošljite \$1.35 Jos. Triner Corp.,
1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

PAR NOVIC IZ CLEVELANDA

Tu Vam pošiljam Money order za \$5 in sicer za en dolar mi pošljite slike "Naši najlepši kraji", \$4 pa vzemite kot naročnino za list Glas Naroda.

Naročnina mi poteče sedaj konec avgusta, in za to jo obnavljam, da ne bom med zastankarji.

List zelo ugaja meni in celi družini, ker prinaša poročila tudi iz oddaljenih krajev, kar se namreč rojakov in prijateljev tiče.

Novice! No, saj veste, kako je. Bolje je kot je bilo, ali dobro še ni in tudi ne vem, kdaj bo, če bo sploh še kdaj. Delavec je bil izčrpan do kraja, in kdor je delal, je delal za skrajno sramotno plačo.

Sedaj mislim, da bi bil precej ugoden čas, da bi delavec prišel do svojih pravic, a ne bo še tako lahko, in tudi če bo, bo treba še trdega boja. Žal, da je med delavci samimi iskati največ krivde, dokler si razne organizacije in unije tako nasprotujejo.

Moje odločno mišljenje je, da se C. I. O. vsekakor trudi in dela za korist delavca. Najboljši dokaz za to je, ker Lewisa in njegove ljudi kapitalizem tako črta, medtem ko Green in njegova A. F. of L. tako neutrudno mečeta polena pod noge organiziranemu delavstvu pri C. I. O. Delodajalci so pa vedno pripravljeni pogajati se z Greenom. To je zopet dokaz, da Lewis dela za delavce, zato ga kapitalizem sovraži. Če je kapitalizem vedno pripravljen pogajati se z Greenom, je razvidno, da Mr. Green gotovo ne dela preveč vneta za delavce.

Nedavno sta v Clevelandu, oziroma v Erie jezru utonila dva Slovenca in sicer mladi duhovnik Rev. Kužnik, ki je bil šele maja 1934 v mašnika posvečen, in njegov prijatelj Anton Zorko.

Pretekli teden je avto povozil nekega dečka Roziča.

Lahko se reče, da je tu v Clevelandu med Slovenci več smrtnih nesreč, kot bi jih bilo v resnici potrebno, da ne omenjam onih, ki padejo po stopnicah v klet in se ubijejo ali pa umrjejo na posledicah poškodb. Čudno pa mi se vseeno zdi, da nisem čul, niti čital, da bi kdo padel po stopnicah na podstrešje in se ubil, in niti s podstrešja ne. Ne, kaj takega se pa ne zgodi.

Clevelandsko razstavo ali takozvano Great Lakes Exposition precej hvalijo in priporočajo, a ne vem, če bo kaj boljše uspeh kot je bil lani, ker vreme nagaja.

Kadar se rojaki oglašajo z dopisi ali pa omenjajo druge rojake, bi bilo priporočljivo, ne da se rojak samo podpiše, ampak pridene tudi svoj naslov in nekoliko mimogrede omeni, kdo je in odkod je doma, da bi čitatelj lahko zvedel za rojaka in prišel mogoče tudi v stik s svojim starim prijateljem, kar je pa nemogoče če se dopisnik samo podpiše.

Ob tej priliki omenim, da bi rad zvedel za naslove Antona Penka iz Parija, (Jerančkov), ki je nekje v Pittsburghu; Ignaca Čeligoja tudi iz Parija (Kolonski po domače), ki je sedaj nekje v Montani ali blizu Diamondville-a. Tudi bi rad videl, če se mi oglasi Marie Avein, tudi iz Parija. Ona je menda nekje v Chicagi. Vsem trem bom hvaležen, če mi se oglasi.

Pozdravljam vse cenjene čitatelje Glas Naroda kot tudi uredništvo.

Matthew Penko.
1214 E. 74 Street,
Cleveland, Ohio

MLIN
Piše Ločan

LEPOTE NAŠE ZEMLJE.

Mi ljubimo naše kraje, jih obožujemo in sanjamo o njih. To ni nič čudnega, kajti še lastovica ljubi svoje gnezdo in se vrne tja, kakor hitro ji dovoli podnebje. Mi smo pa ljudje.

Ko govorimo o svoji grudi, včasih radi pretiravamo, kot pač vsakdo, ki govori o svojem. Toda če Jugoslovani govorijo Jugoslovani in hvali še tako vneta, hvala ni tako velika, kot pa če govori tujec o Jugoslaviji v pohvalnem tonu. Med tem ko mi poznamo Jadran po pesmi, po knjigah in časopisih, se malokdo pobriga, da bi ga videl in užival njegovo krasoto.

Vseprej nas bo vleklo v Napoli, v Pompeje, na Vezuv in povsod drugam kot pa v nedolžno krasoto jugoslovanskega Jadrana in njegovo okolico. Seveda tam ni Coney Islanda, hrušča in trušča, zato je Jadran tembolj upoštevan od ljudi, ki iščejo miru, počitka in resničnega užitka narave.

Kljub vsem naporom vlade, da spoznajo ljudje v zunanjem svetu vrednost in krasoto naših krajev, ni nikdo toliko pripomogel k njih popularnosti kot bivši angleški kralj Edvard in njegova žena.

Jugoslovani so jima v tem oziru lahko zelo hvaležni, kajti v pravem pomenu besede je bil on tisti, ki je postavil Dubrovnik in okolico na zemljevid, kar se tiče zunanjega sveta, kajti če je dobro za kralja največjega imperija na svetu, bo menda tudi dobro za marsikoga drugega.

Naš Jadran bi pač počasi na predaval, in bi se tam senčile in zabavale le osebe, ki so dobro uganile, kje naj prežive svoje počitnice v miru.

Odkar pa je bil Edvard tam, se pa bere in sliši po radiju in krasotih naših krajev, in osebe, ki so preživele že več poletij na

ŽENSKES IN OTROCI PIKETIRAJO



Žene in otroci stavkarjev korakajo pred ladjedelnico v Brooklynu, N. Y., da pokažejo svojo solidarnost s stavkarji.

jugoslovanski obali, se boje navala.

Za nekatere otoke se kar tresejo. Baš sedaj je dobil Amerikanec aro nazaj, katero je plačal na račun najemnine za Banazavo vilo, in se govori, da jo bo mogoče Edvard vzel v najem in živel tam za stalno.

Življenje ob Jadranu je tako poceni, da v najboljšem hotelu ni treba plačati več kot en dolar in pol do dva dolarja na dan za stanovanje in hrano. Poleg tega je pa tam blizu tudi Bled, ki je že svetovno znan, in planine. Vse lepote so tam, in tujci jih zna vpoštovati pravilno — toda ne Jugoslovani.

Tujec zna najti tam zadovoljstvo, užitek in ljubezen do narave, ne pa mi.

NESREČEN PADEČ

V Clevelandu je dobilo Grdinovo podjetje klic, da pošlje ambulanco na 723 E. 157th St.

Oče Kožar je padel po stopnicah. V hiši je bil glasen jok, ko je ambulanca dospela. Možu je spodrsnilo na stopnicah. Dobil je težke poškodbe po glavi. Odpeljan je bil v bolnišnico, kjer je pa v nedeljo ob pol štirih zjutraj umrl.

Ranjki je bil v naselbinji poznan kot zvonjen mož in družinski oče. Nenadna smrt je prehitro posegla v družino. Ranjki je bil doma iz vasi Brezovica, fara Št. Vid pri Stični. Po domače so ga klicali "Krančev Peppe." V Ameriki se je nahajal od leta 1907. Zapuščica soproga, dva sina in dve hčeri.

TOŽBA

George Matčan, ki vodi v Chicago jugoslovanski radijski program, je proti Radniškemu Glasniku vložil tožbo za 50 tisoč dolarjev odškodnine.

IŠČEJO SE

Jugoslovanski konzulat v New Yorku bi rad zvedel, kje sta:

BLACK ANGELA rojena INDIHAR, iz Št. Ruperta na Dolenjskem, dravska banovina; živela je nekje v državi Utah; pozneje v državi Colorado, v mestu Walsenburg. Poslednjič se je oglašila 1. 1936 iz mesta Walsenburg, Colo. — Ima v Ameriki rojeni dve hčeri in sina Joe Black; tu prebiva že okoli 45 let;

DUZI MARJA ali DURI MARJA rojena RENKO, okoli 50-60 leta stara; živela je v Brooklynu, N. Y. Za njo se zanimajo sorodniki iz mesta Zagorje ob Savi, Dravska banovina.

Royal Yugoslav Consulate General
745 Fifth Ave., New York City

KSKJ ZGRADI SVOJE LASTNO POSLOPJE

Članstvo KSKJ je glasovalo z veliko večino za zgraditev novega Jednotinega doma, kakor poroča glasilo omenjene organizacije.

Ker bi poprava starega poslopja in dogradba še enega nadstropja veljala nad \$20,000, zato glavni odbor ni mogel ali hotel izvršiti določbe zadnje konvencije za popravo, pač se je obrnil potem splošnega glasovanja na vse članstvo in priporočil gradnjo povsem novega Jednotinega doma na kakem primernem kraju v Jolietu.

Tozadevno glasovanje je zaključeno. Idejo, ali načrt za

gradnjo novega doma je odobrilo in sprejelo 132 krajevnih društev, ki štejejo 17,557 članov aktivnega oddelka, 22 društev je svetovalo, naj se s to zadevo počaka do zopetne konvencije, druga društva so bila pa nevtralna, ali pa niso glasovala. Načrt za gradnjo novega Jednotinega doma je torej odobrilo nad dve tretini članstva.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Willock, Pa., je umrl za naduho Matija Gorše. Star je bil 60 let in rojen v Toplicah na Dolenjskem. Zapuščica žena, dva sinova in pet hčera.

V Moon Run, Pa., je dne 8. avgusta naglo umrla Ana Butja, roj. Hamove, stara 49 let in doma iz Stare Vrhneke št. 6. Zadelo jo je srčna kap. V Ameriki je živela 30 let. Tu zapuščica moža, šest sinov, štiri hčere, dva brata in sestro, v stari domovini pa dva brata.

Po šestmesečni bolezni je umrl v Clevelandu Jozef Bradáč, star 48 let. V Ameriki je bival 31 let. Doma je bil iz vaši Velikih Les pri Zatični.

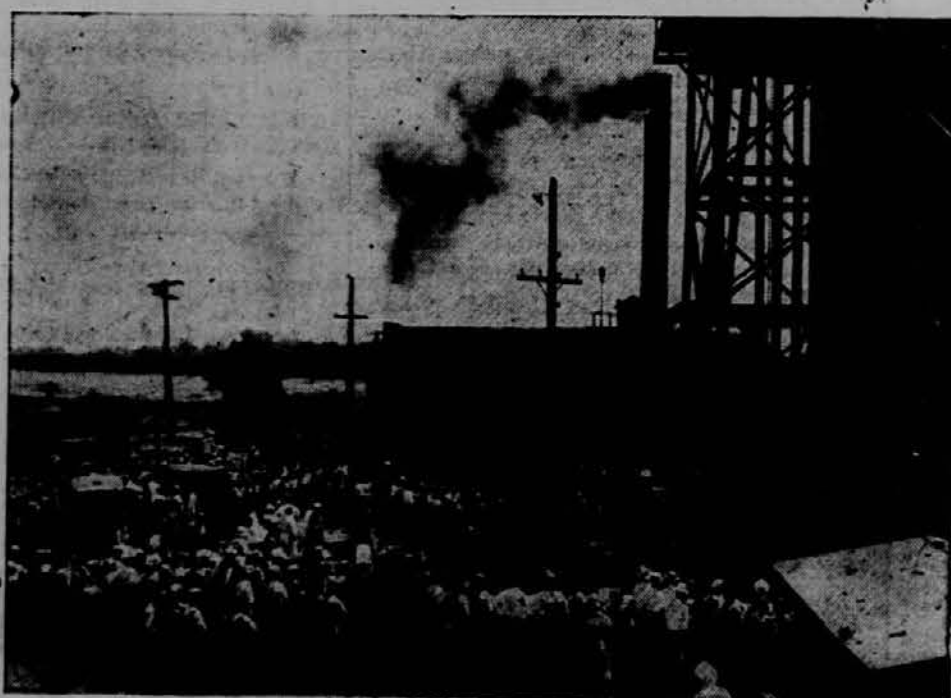
V Clevelandu je preminul dobro poznani rojak Anton Ma-

jer, star 69 let. Ranjki je bil doma iz Dobrove pri Ljubljani odkoder je prišel v Ameriko pred 36 leti.

V Pueblo, Colo., je nagloma umrl Chas. Mišmaš, rojen v Ambrusu na Dolenjskem. Pokojni je bil veteran španske vojne iz leta 1898. Bil je živahnega značaja in obče priljubljen.

V Rock Springs, Wyo., je nenadoma umrl John Mrak, star 33 let. Rojen je bil v Rock Springs. Zapuščica žena in tri otroke, očeta ter starega očeta, kateri ima že nad 90 let, ter enega brata, vsi v Rock Springs. Pokojni je bil sin dobrega znanega Johna Mraka, gostilničarja ter trgovca z avtomobili.

DVAJSET MAJNERJEV USMRČENIH



Pogled na vhod v Bakers premogovnik pri Sullivan, Ind., v katerem je nastala silna eksplozija. Dvajset premogarjev je izgubilo življenje, devet je bilo pa težko ranjenih. Ob času eksplozije je delalo v majni 205 premogarjev.

ŽEGNANJE V PITTSBURGHU, PA.

Vsak naš izseljeni Slovenec se lahko spominja žegnanj v stari domovini. Tam so po dolinah inholmeih precej na gosto posejane cerkve, cerkvice in kapelice. Tja torej hodijo, eni iz pobožnosti na božja pota, drugi pa le iz radovednosti.

Minulo nedeljo je precej zjutraj solnce prijetno obsevalo hribe okrog Pittsburgha. Ko sem stopil na 57. cesti (kličemo jo Slovenian Ave.) iz tramvaja sem precej zagledal kako iz zvonika naše cerkve poleg ameriške tudi slovenska zastava ponosno plapolala prišlecom v pozdrav.

Gospod župnik Kebe je imel slovesno peto mašo. Tudi pevci na koru so ubrano peli pod vodstvom izurjenega organista, tujerojnega Mr. Frank Lokarja.

Gospod Kebe nam je v kratkih, jasnih potezah povedal zgodovino cerkve od ustanovitve pred 40 leti pa do danes. Po končani sv. maši smo se

podali v cerkveno dvorano za telesno okrepčilo. Seveda, v gorkem dnevu se je prilegla mrzla pijača s sendviči.

Predvsem nam je ugajala vroča jagnječa pečenka, katero je tako okusno priredil naš dobro znani mesar Nick Žunič. Pečenka je dosti pripomogla, da je bilo precej več sodečkov izpraznjenih. V dvorani je bil prisoten le eden pionirjev naše cerkve, Mr. Joe Pavlakovič. Par še živelih pionirjev slučajno ni prišlo, dočim jih večino že krije hladna prst. Slava jim!

Toliko o žegnanju. Kot sem pa koj v pričetku omenil, je to le pričetek proslave štiridesetletnice. Nadaljevali jo bomo zopet 22. t. m. z izletom na Locust Grove, potem pa zopet v jeseni v dvorani v veselico.

Le vsi složno za procvit in napredek cerkve in župnije! Pozdrav!

Nick Skube.

JOHN ŽUST — STARI OČE

Pri družini Mr. Johna Zusta ml., sin našega vestnega zastopnika Mr. Johna Zusta v Midway, Pa., se je oglašila štorčija ter pustila za spomin šest in pol funta težkega sina — prvorojenca. Mati in dete sta v domači oskrbi ter se dobro počutita.

Naše iskrene čestitke!

MLADI ZDRAVNIK.

Dr. Ferlic, sin slovenskih staršev iz Butte, Mont., je upslen kot internist v clevelandski bolnišnici Marine Hospital. Graduiral je pred par leti na Creighton University v Omaha, Nebr. Izpopolniti se želi v operacijah in pri uporabi X-žarkov.

CALUMETSKE VESTI.

V avtni nesreči se je zadnje dni hudo poškodoval William Gregorich iz Ahmeeka. Prevrnil se je z avtom. Ima poškodbo lobanjo in notranje poškodbe, vendar bo okrevl. — Poročila sta se Catherine Panjan iz Blue Jacketa in Jerome Dion iz Lake Lindena.

SMRTNA NESREČA.

V West Aliquippa, Pa., se je 9. avgusta smrtno ponesrečil 17-letni Daniel Strubel, sin znanega rojaka Fr. Strubela. Napolnjeval je z zrakom tank, katerega rabijo za točenje sodavice. Pri tem je vrglo dno ven, tank in njega pa v zrak s tako močjo, da se je naredila v stropu luknja. Bil je takoj mrtev. Pokojni je bil član SNPJ.

ZARADI BOLEZNI V SMRT

Te dni zjuraj je bilo v kopalnici njegovega stanovanja v W. Allisu, Wis., najdeno truplo znanega trgovca Antona Mogolicha. Zastrupil se je s plinom. Poklicano moštvo westalliskega reševalnega oddelka se je zastoj trudilo, da nesrečniku zopet vrne življenje, ki je ugasnilo komaj kratak čas prej. Pokojnik je zapustil na ženo naslovljeno pismo, v katerem ji sporoča, da ga je poglala v smrt trdovratna bolezen. Udarec za nesrečno vdovo je bil tem hušji, ko se je baš nekaj ur pozneje, ko je bilo truplo najdeno, vrnila s kratkega oddiha v severnem Wisconsinu ter je nič hudega sluteča, naenkrat izvedela tragično vest, ki jo je zadela tako, da je omedlela. Pokojnik je veljal za enega najpremožnejših Slovencev v Milwaukee, ki si je ustvaril svoje premoženje s svojo pridnostjo, varčnostjo in podjetnostjo. Zadnjih šestnajst let je vodil trgovino z moko in drugimi poletskimi pridelki in grocerijo, katero je razvil iz prvotne majhne prodajalne v lepo cvetočo podjetje, v katerem je trgoval z imenovanimi pridelki tudi na debelo. Selfmade man! Doma je bil iz Stare Bučke na Dolenjskem in je prišel v Ameriko leta 1902. Star je bil 55 let.

ROJAKI!

Če želite kupiti farmo, je čas, da si ogledate farne v takajšnji bližini. Večinoma sadi tobak, žito in korenje. — Uspeva pa vse. Tukaj ni nobenega Slovenca in bi želel, da bi se kateri naselil. Ko potujete skozi South Maryland, se oglasite pri meni, kjer boste v moji gostilni dobro postreženi z jedjo in pijačo.

GALLAT GREEN
(Anton Arch, proprietor)
WALDORF, MD.

Posestvo na PRODAJ

Podpisani prodam posestvo v Gorenji vas, pošta Smarjeta št. 26. Do farne cerkve in do šole je samo 4 minute hoda. Na posestvu se pridelava krme za štiri konje in dvajset glav goveje živine. 3 bukovci, 3 hrastovi gozdovi in 1 kostanjev gozd; vinograd, pohištvo, vsa priprava za delanje vina. Podrobnosti pove:

MATT SIMONICH
2645 — 74th Ave.,
OAKLAND, CAL.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podpora organizacija v Ameriki. Računa nizke acemente in plačuje liberalno podporo za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrobnih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojamila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KONKURENTA

I.
Med polji, travniki in gozdovi, daleč iz mesta pelje pot. Da, ta prostrana žitna polja, bujni travniki, temni gozdovi! In nad vsem tem stvarstvom božjim poletno jutro v vsej svoji opojnosti.

Ali je še kaj lepšega?

Oh, da, še in še.

Po poti se giblje voz. Slabo namazana kolesa škripljejo. Tako, v enakomernem taktu, kakor je v skladu vse v tem lepem jutru.

"Hi — hot, Luca!"

Potem spet tišina. Le ojesa škripljejo, konja prhta. Po drevju in travi se leskeče rosa. Biser pri biseru. Z desnega odepca prihaja voz.

"Oha, Micika, si ti?"

Z voza izpod bele rute ostrni zardel obraz dekleta. Konja stojita.

"Pa ti, Franček!"

"Kaj pa? Voziš čebulo?"

"Čebulo..."

"Kar prehit! Saj veš, ženske ste povsod prve!"

Micika se smeje.

Potem se pomikata vozova drug za drugim. Fant govori o kupčiji. Dekle spredaj pošušča. Joj, pa v tem neznem jutru tako rade beže misli v drugo stran... No da, ko se bodo vozovi vračali zvečer prazni iz mesta, o čem se bo neki govorilo? Jaz res ne vem.

II.

V plaven krilu, pisani jopič in beli ruti stoji ob vozu.

"Gospa, kupite čebulo — vzemite — dva dinarja kran celj..."

Mestna gospa se namrdne.

"Predrago."

Miciki je zamalo. Tako lepa, mesnata čebula in vendar je gospej predraga. Pa nič!

Na drugem kraju ponuja Franček.

"Gnadjiva gospa, čebulo kupite!"

Namazana gospa še nekaj vprašuje. O, pa je Franček ptič!

"Cvaj dinara... osem kronen..." si pomaga.

In gospa kupi.

Micika je zardela. Kaj, ali je njena čebula kaj slabša? Da-

la si je duška. Prekričala bo vse.

"Čebulo! Lepo čebulo kupite!"

A ni bilo prave kupčije. Kakor zakleto!

Opoldan pride Franček.

"Gre!"

"Vraga!" Micika je rdeča.

"Konkurenci!" bruha iz sebe. Fant se ji smeje.

"Pri meni je šlo vse..."

In se še smeje na široko, da stopijo Miciki od jeze solze v oči.

Kakšna hudoča je ta fant.

"Bi pomagal?"

"Ni treba!" užaljena skoraj zakriči Micika.

Franček se ne zmeni. Pograbl kup vencev čebule.

Micika ga vidi, kako se je postavil ob mostu in ponuja.

Kmalu se vrne po novo čebulo. V do-

brbi uri je tudi njen voz urazen.

Kdo bi mislil, da je takšen ta fant. Od vraga!

III.

Ko se vozova pomikata med polji proti domu, gorijo na nebu prve zvezde. Lepo je bilo zjutraj, zdaj pa vse še lepše. No, saj veste, vsaka noč ima moč.

"Micika, si huda?"

"Pa zakaj?"

"No, saj veš, zaradi konkurence, ali kako se že pravi."

Smejita se.

Potem molčita, vsak s svojimi mislimi. Ni jih težko uganiti, saj je prelestna noč in dvoje mladih sre preveča isto hrepenenje.

Na razpotju stopi Franček z voza. Skoraj nerodno mu je,

ko prime dekle za roko. Ne ve drugače.

"Micika, kaj bi ne bilo lepo, ko bi zmeraj v dvojce prodajale čebulo..."

Dekle zardi. Potopila je svoje velike sinje oči v njegove.

"Očeta in mater vprašaj — če misliš zares."

Pritisne jo k sebi in jo poljubi. Enkrat, dvakrat — no, kdo bi štel!

"In nocoj!"

"To pa ne —" skuša ugovarjati. Prižanje jo znova k sebi.

V njenih očeh bere sladko obljubo.

Skoči na svoj voz in požene.

Tudi Micika je pognala. Ko sta vozova daleč narazen, zavriska fant.

Njej je toplo pri sre. O da, ona ve vse!

Kaj se kuha v mladih, zdravih srečih! Saj pravim, Micika in Franček! Bog jima daj srečo!

4000 VAGONOV KRUHA.

Nemci so izračunali in s tem računom opozarjajo ljudi na štednjo. — Pravijo: Če bi se v vsakem gospodinjstvu v Nemčiji enkrat na teden vrgli proč en sam kosček kruha, je to na leto 45.000 ton kruha — ali 3000 do 4000 vagonov zavrženega kruha — (kar bodi tudi nam v opomin.)

NAJMANJ DEŽJA NA SVETU

ima južnoafriška pokrajina Bečuana. Neki misijonar je pisal amsterdamskemu listu:

"Povsod okoli nas dežuje, le tukaj ne. Že Livingstone je napovedal, da je ta dežela nerodovita in že on je zapazil, da v Bečuani vsakih 12 let enkrat

pošteno dežuje. Tedaj je vse veselo, po vaseh plešejo in rajajo od sreče, ker dežuje. Vsi domačini so prežeti le od eni misli: kako bi dosegli kaj dežja. Njih vera vsebuje le take vaze, s katerimi hočejo privedi dež in sem spada tudi stroga prepoved, da črnci ne smejo nič delati.

DVA DIPLOMATA



Maksim Litvinov

NAZNANILO

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda.



Ameriški poslanik v Moskvi Joseph Davies, ki sestavlja z Litvinovom novo trgovsko pogodbo med Združenimi državami in Sovjetsko unijo.

MLEČNA INDUSTRIJA V NEW YORKU



je podvojila prilike za zdravje v moški dobi

Tekom zadnjih desetletij se je umrljivost otrok zmanjšala za polovico — dvakrat toliko otrok sedaj varno preživlja prvo nemarno leto. To je eden izmed velikih uspehov zdravilstva. Uspeh, v katerem je finišje in boljše mleko igralo vado vlogo. To je ena izmed dramatičnih posledic neprestane pozornosti, s katero vsak newyorški živinorejec ravna z mlekom.

In prodajalci mleka so v soodgovornosti s farmerji ustvarili sistem razvažanja, ki naglo dostavi ta sveže, čisto mleko z oddaljenih farm do vašega praga. Sistem, ki gleda uspešnosti in najstrožje sanitacije nima para v vsem živinskem svetu.

Če želite nekatera nova in razveseljiva navodila, pišite po brezplačno knjičico "New Sparks for Everyday Meals". Naslovite na Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

179

Vrata v kočjo so bila odprta, na brunasto steno je bila prislonsena puška z blatnim kopitom. Ognjišče v kuhinji mrzlo, v koči nobenega glasu.

Za kočjo je žuborel studenec. Na robu lesenega korita, s katerega je tekla voda, je sedel lovec. V obraz je bil blede in imel srcejo na prili in gola kolena oškropljena s krvjo.

Ob glasu, ki je zadonel iz sivo zastritega eretja, je dvignil glavo. Ali je zajecala na smrt ranjena žival? Ali je bil človeški glas?

Trudno, kakor z zlomljenimi udi, se je dvignil in uprl oči v gosto meglo.

Na stezi, vodeči iz eretja proti koči, je nekaj zasumelo. V krožeči sivini se je pokazala zabrisana postava. Zdelo se je, da se opoteka. Zdalj je padla in se ječeč dvignila spet kvišku.

Lovec je skočil proti njej. "Jezus, Marija!" Strah in vroče veselje obenem je zvenelo iz njegovega vzklika: "Mali! Mali!"

Tresoč se je stala pred njim, brez sape, do omedlevice izčrpana, s spačenim obrazom, in strmela vanj kakor v čudež, ki je pred njenimi očmi spremenil smrt v življenje. Poklicala je loveca po imenu in se opotekla naprej. Z obema rokama ga je prijala za obraz, kakor bi izginjala vse pred njenimi očmi. Spet ga je hotela poklicati, pa je samo hripavo kričnila — hotela ga je poljubiti in ga je ugriznila v lice, v brado.

"Mali!" France je čutil, da popuščajo roke, ki so se ga oklepale za vrat. Hotel jo je prestreči. A že je zdrknila ob njem in se kot mrtva zgrudila na tla.

Hropeč se je vrgel na kolena, si pristisnil nezavestno dekle na prsi, jo klical po imenu in tresel njeno negibno telo.

Ni se hotela prebuditi.

Kričec jo je nesel k studencu, zajel z roko vode in ji izmival obraz ter jo neprestano klical po imenu.

Ni hotela čuti, ni se hotela prebuditi.

Bučec sunek vetra je raztrgal oblake. Slapsončne luči se je razlil po skalovju, čez kočjo in čez oba človeka. Potem so se megle spet zgrnile in vse je bilo sivo ko prej.

Iz eretja se je razlegel zategel klic. France je prodirno kričeče odgovoril.

Med grmovjem je na produ zapela gorska palica, čulo se je več glasov, ki so se bližali.

37. POGlavJE

V jutru, ko je javljala žica pozno prebujeno hrepenenje grofa Eggeja v Amalfi, Sorrent in Capri, so prispeli Kiti in Gundi Kleesberg ter Ivan Forbeck in profesor Werner v Monakovo.

Čim je zavozil vlak na postajo, se je sklonila Kiti iz voza in od veselja zavpila: "Tas in Ana sta tu, čakata nas!" Mahajoč z obema rokama je vsa v solzah začela klicati: — "Ana! Tas!"

Stala sta eden poleg drugega, lep, ponosen par — klor ga je videl. Je moral čutiti: to sta srečna človeka.

Vlak je še vozil, ko je Kiti že dvignila zaoklepno na vratih. Od veselja ihteč je planila bratu v objem. Vzel je njen drhteči obrazek med dlani in smehljaje se rekel: "Poglej mi v oči in preberi odgovor na tvoje pismo iz Ravella! Želim ti obilo sreče, moj ljubi vrahček! Dobro si izbrala." Obrnil se je proti Forbecku, ga objel in poljubil na lice.

"Tas! Moj dobri Tas! Kako si ljubezniv! Kako srčno dober!" Od brata je Kiti v blaženih vihrh zletela k Ani.

Tasilo je pozdravil gospodično Kleesberg. In bil je čuden pogled, ki je z njim pogledal od Gundi k Wernerju. Brez besede mu je ponudil obe roki. Tudi Werner je molčal, ko je stisnil Tasilovo roko.

Pred postajnim poslopjem je čakala domača kočija, v katero so sedle dame. Gospodje so se odpeljali za njimi v najetem vozu. Voznik se je trudil, da bi dohajal kočijo pred seboj, toda ko je privozil na cilj, sta bili grofica Ana in Kiti že v stanovanju, samo teta Gundi je še stala na stopnicah in se borila s svojjo pohajajočo sapo.

Forbeck je skočil po stopnicah kvišku in ponudil gospodični Kleesberg roko.

Ta trenutek je porabil Werner, da je šepetaje vprašal Tasila: "Kdaj ste prejeli moje pismo?"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati znamenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina: Smrt Mohamed Emna; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Dražba En Naz.
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 573 strani, s slikami

Vsebina: Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarit; Med Jesidi
Cena1.50

PO DIVNJEM KURDISTANU

4 knjige, 694 strani, s slikami

Vsebina: Amadilja Beg iz Ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Oh Vardarju
Cena1.50

SATAN IN ISKARIJOT

12 knjige, s slikami, 1704 strani

Vsebina: Iskanjenci; Yuma Astar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treb delih sveta

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni rutiljoni; Dedič

Cena3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina: Kovac šimen; Zoroka z zaprekami; V gočnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-čl. lepa Indijanka; Prokletstvo zina; Za defektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka
Cena3.50

2 U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani

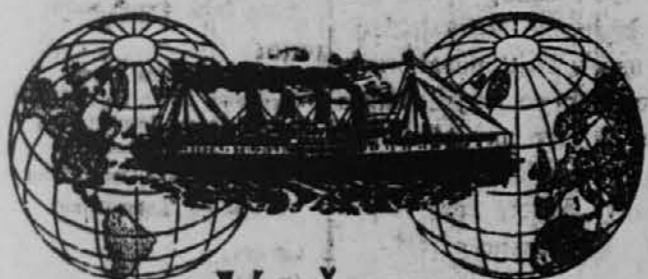
Vsebina: Roj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.



Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vseled naša dolgotrajna skrb je Vam zanesljivo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno prebrskati, da je potovanje, tucobno in blisc, v-ato do usuno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi predstavimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

15

K sreči ni bilo nobenega človeka, ki bi kaj vedel o tej tragediji. Kaka muka bi bila za njo, ako bi mogla sumiti, da vsi ljudje pazijo na njo, ako se ji bo pokazala ta strašna bolezen. Hans in Lena prav gotovo tega še nista vedela, in trica je hotela prositi, da o tem nobenemu človeku ne pove. Koliko manj ljudi to ve, tem boljše bo.

Pa vendar se ne more otresiti še večje miznine do strica. Vprašuje se, zakaj neki je na vsak način želel, da naj bi jo Hans poročil. Ali res samo zato, da bi bila v ožjem družinskem krogu bolj preskrbljena?

Potem jo jo pač zelo natančno opazovali? Brez dvoma! — Mogoče so jo že dalje časa opazovali. Mogoče je bilo ravno to, da so jo tako opazovali, povod, da so se ji domači zdeli neopredeljeni in ji ni mogla imeti rada.

Obraz skriva v svoje roke. Kako strašno je bilo vse to! Kako se bo razvil njeno življenje? Kako bo mogla v bodoče svoje življenje najlažje prenašati?

Premišljuje in se dolgo časa vda svoji bolesi. Slednjič pa se vendar nekoliko pomiri. Pravi si, da se je mogel stric za možitev s Hansom zavzemati samo zato, da bo nekega dne Ranek zopet prišel kot dedščina na Ranekove. Ali ji nista stric in teta in celo sestrična Lena namigavali, da jo upravičeni kot dedič Raneka? Prej na to ni nikdar resno mislila, zdela se ji je malo važno, ker ji je bil denar postranska stvar, kakršni so vsi ljudje, ki ne trpe pomanjkanja.

Počasi prenese vdarec, ki ji je bil zadan. V njej je še prevelika sila in volja, kakor pa da bi bila zrušena, kar bi se na njenem mestu marsikomu zgodilo, in — kakor je mogoče baron Karol Ranek na tistem pričakoval, da se bo pri njej zgodilo. So ljudje, ki se ne vstrašijo nobenega zlobnega čina, ako se jim ni treba bati, da jih bo zaradi tega kdo poklical na odgovor.

Tak človek je bil tudi baron Karol Ranek in kar je prižadel Gardi, je bilo samo na sebi slabo in grdo dovolj, toda se je moral skriti za opravičbo, da je bilo to potrebno, da je zagotovil sebi in svoji družini obstoj in da tudi nikdo ne more vedeti, ako se ona katastrofa ni ravno tako odigrala, kot jo je popisal Gardi. Takrat niso dolgo preiskovali in izpraševali. Samo eno je bilo dognano, da je krogla iz revolverja, ki ga je baronica Marija Ranek še držala v svojih mrtvih rokah, tičala v telesu njenega moža in da je krogla iz puške ki je padla baronu Ernestu Raneku iz rok, prevrtila Marijini senci.

Kar sta izpovedali edini prič, vrtnar in sošolec in prijatelj barona Ernesta Raneka, ni bilo važno. Vrtnar se je kmalu nato izselil v Ameriko, prijatelj pa se ni nikdar več oglasil. Tedaj je mogel dogodke onega strašnega dne popisati po svoji volji, kot mu je ugajalo. Nikdo — tako je mislil — ga ne bo mogel obdolžiti kake laži.

Gardi ni postala njegova sinaha. — Torej se je moral sprijazniti s tem dejstvom. Pa vendar je bila voljno orodje v njegovih rokah in je moral biti po svojem mnenju zadovoljen s svojo zmago. Ali ni že bilo velikodušno, ako ji na Raneku dovoli dobro in brezskrbno življenje?

Kako jo je s svojim lažnjivim odkritjem zadel, ni slutil. Toda v svojem pričakovanju glede Garde in kako se bo postavila v bodočem življenju nasproti, se je popolnoma varal. Od onega dne je postala popolnoma drugačna. Postala je tiha in sama za sebo, čez svoja leta resna in zaprta ter se je mnogo pečala s poljedeljskimi stvarmi.

Ko jo nekega dne stric vpraša, zakaj to dela, mu mirno, pa odločno reče: "Nekaj življenja moram vendar imeti. Sedaj vem, da se ne bom nikdar poročila, da mi ne bo nikdar stal mož na strani pri oskrbovanju Raneka. Ti si že v šestdesetem letu; mogoče bom anorala nekoč tudi brez tebe živeti. Zato pa hočem, da mi bo kak pojim, kako morem oskrbovati Ranek."

Te besede ga zelo presenetijo, toda naglo se zave. Najbrže je bila to samo njena majhna hudomušnost, ki jo je treba prezeleti. Zato ji smeje odgovori "Zato si ne delaš nikakih skrbi, Gardi; ko mene ne bo več, bo vendar še Hans tukaj."

Gardi ga mirno in z velikimi očmi pogleda "Toda sedaj se ne vemo, ako bo Hans kaj dober oskrbnik, stric."

Zopet nekoliko osupne in pravi nekoliko v zadregi: "O tem sem prepričan, poleg tega pa imamo še enega dobrega oskrbnika, katerega sam dovolj izučil. Zelo je zanesljiv. Toda vseeno se nekoliko bavi s poljedelstvom, ker bo to dobro za tebe."

Ta razgovor sta imela na njen dvajseti rojstni dan. Po onem odkritju o katastrofi pri smrti njenih starišev je prosila strica, da se te stvari nikdar več ne dotakne; hotela je skušati vse pozabiti, da zopet dobi ravnotežje. Vedela je, da se ne sme nikdar poročiti, upala je, da se bo s to mislijo sprijaznila in je skušala najti kako drugo zanimanje v življenju.

Tako je bil baron Karol Ranek zelo zadovoljen. Svojem sinu je povedal, da Gardi ni mogoče pregovoriti, da bi se poročila z njim. Hans je očeta vprašal, kako orožje je imel v rokah, da bi jo mogel prisiliti, da postane njegova žena in zakaj mu je to orožje odpovedalo. Na to mu je oče odgovoril, da je Gardi dal svojo besedo, da še dalje smatra to za tajnost in da se je v tem z njo sporazumel.

Gardi je res od njega zahtevala, da ohrani to tajnost. Na vprašanje, kdo se poleg njega ve, ji je odgovoril, da nikdo in da samo njegova žena ve, da nad smrtno uro Gardinih starišev visi gotova tema, natančnejšega pa ji ni nič znanega. Njegova otroka ničesar ne veda in ker tudi Hans ne bo postal njen mož, mu tudi ni treba vedeti. Obenem ji je tudi obljubil, da bo skrivnost Ranekove hiše z njima pokopana.

Bilo je tudi najboljše tako. Njegova žena bi mu stavila neprijetna vprašanja in ni hotel, da bi žena ali pa njegova otroka gledala v njegove karte. Svojih načrtov ni hotel izdati niti svoji ženi, niti otrokoma, pa tudi jim ni hotel povedati iste laži kot Gardi.

Da se je Gardi premenila, je vsakdo opazil, toda nikdo ni slutil, kako veliko breme je to mlado bitje vleklo za seboj.

(Dalje prihodnjik.)

Višek vztrajnosti.

36-letni soboslikar Štefan nja. Žena se je še enkrat za Rehurek iz Ponikle v bližini vedla, se osvobodila in poskusila pobegniti. Rehurek jo je slovaškim se je skušal svoje zopet dohitel na vrtu, jo pobil na tla, jo obrnel po obrazu in jo davil. Sedaj je bil prepričan, da je zares mrtva. Med tem je ogenj privabil sosede, ki so začeli gasiti, zverinski soboslikar pa jim je pri tem pomagal, pri čemer je hlinil prepadenost zavoljo ognja.

Nesrečno ženo so sosede našli na vrtu. Mislijo so, da se je opekla in poškodovala pri gašenju ognja in so jo spravili v bolnišnico. Rehurek je še vedno mislil, da je mrtva. Toda zjutraj se je Ana zbudila iz nezvesti in povedala, kaj je možnočeno z njo ponoči. Takrat je prišel Rehurek in je hotel videti ženo truplo.

Orožniki so ga zgrabili in spravili, kamor spada. Pri zasliševanju je svoja dejanja priznal, dejal pa je, da je storil vse ko v napadu blaznosti. Zdravniki pa so mu dokazali, da laže. Njegova žena, ki ima poleg ran z nožem še hude opekline, pretresene možgane in veliko rano pri ustih, si bo, kakor vse kaže, opomogla.

CELA VAS DRUŽINA.

Po splošnih izkušnjah vodi zakon med bližnjimi sorodniki po nekoliko pokolenjih do telesne in duševne izrojenosti. Presenetljivo izjemo k temu pravilu pa je našel japonski zdravnik dr. Takeshi Ikemi v ribiški vasi Usuki ob zapadnih obali Japonske.

Vas so osnovali l. 1005, po-

tomci nekega plemenitaka in njihovi potomci so sklepali do danes medsebojne zakone. Danes živi tam 135 družin z 904 možmi in 882 ženami. Z drugimi vasi in mesti prebivalci Usukija ne prihajajo v dotiko, zato so si ohranili običaje, ki jih drugje na Japonskem ne najdeš več. Njih duševnost, kakor tudi duševnost njih otrok ne kaže nič abnormalnega, tudi bolezní ne razsajajo med njimi v nič večji meri nego med ostalimi Japonci. Zločini in duševne bolezni so tu zelo redke, število porodov je normalno, čeprav sklepajo zakone trajno bližnji sorodniki.

Zdi se, da so bili početniki Usukijčanov v vsakem oziru zdravi individui in da so to njihovo zdravje podedovali njihovi potomci, takšni primeri so drugače zelo redki. Iz tega je sklepati, da zakoni med sorodniki niso tako škodljivi, kakor običajno menimo. Seveda pa je glavni pogoj, da se sklepa med osebami, ki morejo svojim potomcem ostaviti v vsakem pogledu neoporečno dedno maso.

V JEČI J EPOSTAL PISATELJ.

Poljski književniki so se borili več tednov za to, da bi oblasti pomilostile bivšega razbojnika Piaseckega, ki so ga bile obsodile na dosmrtno ječo. Državni predsednik je tolovaja res pomilostil. Stvar je namreč ta, da je Piasecki prebil v kaznišnici enajst let, v tem času pa se je razvil v vsega upoštevane vrednega pesnika. Sučajno je neka njegova povest prišla v roke nekemu varšavskemu založniku. Ta jo je izdal. Kritika je sodila različno, nekateri se je videlo, da knjiga poetično povičuje razbojniško življenje, vendar so bili vsi edini, da kaže bivši brigant veliko nadarjenost.

Ljudje pa so knjigo tako kupovali, da bo dohodek iz nje novemu avtorju zagotovil brezskrbno življenje in to tem bolj, ker je v ječi dokončal še nekatera druga dela.

IGRA S SMRTJO.

V okolici kraja Pasiona na Beneškem so štirje otroci, dva dečka in dve deklici, našli na polju, ob bregu nekega potoka za pest veliko kroglo. Otroci so se s to kroglo igrali, s palicami so jo gnali sem in tja. To igro so ponavljali več dni. Končno so njih svoji zvedeli za to najdbo in so začeli sumiti, da ni vse v redu. Odvzeli so jim kroglo in v svoje zaprepačenje ugotovili, da gre za ročno granato iz svetovne vojne, ki ni bila eksplodirala. Neki tehnik iz Pordenone je storil vse potrebno, da se je granata razpočila brez škode. Eksplozija je bila silna in če bi se bila zgodila tedaj, ko so se otroci igrali, bi bile posledice strašne.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

19. avgusta: Bremen v Bremen

21. avgusta: Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Beregaria v Cherbourg

24. avgusta: Roma v Genoa

25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg

26. avgusta: Ile de France v Havre
Europa v Bremen

28. avgusta: Lafayette v Havre
Saturnia v Trst

1. septembra: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

7. septembra: De Grasse v Havre

4. septembra: Champlain v Havre
Bremen v Bremen
Rex v Genoa

8. septembra: Queen Mary v Cherbourg

9. septembra: Paris v Havre



Prilika nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

11. septembra: Ile de France v Havre
Beregaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa

15. septembra: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

18. septembra: Vercania v Trst

22. septembra: Queen Mary v Cherbourg
Bremen v Bremen

24. septembra: Lafayette v Havre
De Grasse v Havre

25. septembra: Champlain v Havre
Rex v Genoa

27. septembra: Paris v Havre

28. septembra: Europa v Bremen

29. septembra: Berengaria v Cherbourg
Normandie v Havre

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je vsakdanje do 1. maja plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite potrebne dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino plačevati poravnati. Pošljite naročnino najkasneje nam ali jo plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, katerih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naslobnice, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN "RATIK"; ČE NE JIŠ PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Colliz, A. Sattler
Waisenburg, M. J. Bavuk

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Berčič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ill. in Illinois)

Joliet, Mary Bamblich
La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, J. J. Thias Waršek

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, L. Plankar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, Jola Porze
Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA: Roundup, M. M. Paulan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strnišna
Little Falls, Frank Maize

OHIO: Barberton, Frank Troms
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karl-linger, Jacob Remik John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Krvanec
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Rescemer, John Jevnika?

Broughton, Anton Pavce
Conemaugh, J. Brezovec
Covendale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencik
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Tunkelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zmit
Pittsburgh in okolica, Philip Progar

PHILIP Progar

Steele, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stah
Sheboygan, Joseph Kahr?

WYOMING: Rock Springs, Louis Truschar
Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnika tudi priporočamo.

ČRATA "GLAS NARODA"

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO			V ITALIJO		
Za \$ 2.55	Din. 100		Za \$ 6.50	Lir. 100	
\$ 5.00	Din. 200		\$ 12.25	Lir. 200	
\$ 7.50	Din. 300		\$ 18.00	Lir. 300	
\$ 11.70	Din. 500		\$ 27.00	Lir. 500	
\$ 23.00	Din. 1000		\$ 54.00	Lir. 1000	
\$ 45.00	Din. 2000		\$ 108.00	Lir. 2000	

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v irah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.85
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 30.—	\$ 31.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik dolar v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CENI LETNIKA ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.



Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.